

REDACTIA
ARAD, STR. AULICH (ADAM)

ABONAMENTUL
Pentru Austro-Ungaria:
pe 1 an fl. 10; pe 1/2
an fl. 5; pe 1/4 de an
fl. 2:50; pe 1 lună fl. 1.

N-rit de Duminică pe
un fl. 1.50.

Pentru România și străinătate:
pe an 40 franci.

Manuscripte nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA
ARAD, STR. AULICH (ADAM)

INSERTIUNILE:
pe 1 sir garmond: prima-dată
7 cr.; a doua oară 6 cr.
a treia-oară 4 cr. și timbru
de 30 cr. de fiecare publi-
cațiune.

Atât abonamentele cât și
insertiunile sunt a se plăti
înainte.

Scrisori nerăncate nu se
primesc.

TRIBUNA POPORULUI

Români, la Români!...

(L.) Din toate părțile sîntem în-
conjurați cu dușmani.

Puterea statului d'asemeni e im-
potrirea noastră. Dacă nici noi, pu-
țini căți sîntem, nu ne vom aduna
la un loc, ei vom trage unul într'o
parte, altul într'alta, șapte vieți de
am avea și totuși numai perirea ne
poate aștepta.

Ear' păcatul de a nu ținea unii la
alții par'că se lațește.

Cunoaștem un oraș, unde nu sînt
decît doi Români, în mijlocul unui
potop unguresc, și nici acestia nu se
iubesc ca frați. Și earăși unde se
va găsi un oraș ori un sat, ceva mai
măricel, în care toți Români să fie
un trup și un suflet? Ne certăm pen-
tru un lucru de nimica și ne purtăm
ură cu anii, adesea vieța întreagă...

Eată de ce stăm pe loc ori nu
mergem înainte cu pași mai repezi!

Dacă am fi singuri, noi în de noi,
primejdia n'ar fi așa mare. Vorba e
însă că străinii ne iau înainte.... Știți
povestea cu cei doi frați cari s'au
certat pentru o nucă: neputându-se
înțelege, a venit străinul să le facă
dreptate, dându-le câte o jumătate
de coajă, ear' miezul 'și-l'a oprit
șieși!

Tot așa și în vieța națională:
din certele noastre câștigă dușmanii!

S'au certat între dînșii conducăto-
rii... Care e urmarea? Se bucură
Ungurii.

Se ceartă între dînșii, prin atâtea
locuri, fruntașii comunelor. Cine câș-
tigă? Străinii dintre noi! Notarii, sol-
găbiraiele, notarii publici, advocații
și doctorii unguri și jidani.

Hrănim însă pe străini chiar și
când de altfel pace domnește între noi.

Căți Ovrei s'au îmbogățit din su-
doarea Românilor? În fiecare sat
doi-trei, dacă nu chiar mai mulți.

Ear' dacă ar fi să numărăm pe
Români cari se duc la meșteri stră-
ini, cari afacerile și le încredințează
advocaților Unguri și Ovrei, am afla
că în comitatele locuite de Români,
din o sută, cel puțin optzeci Români
tot ce cheltuesc în pungile străinilor
ajunge.

Să luăm de pildă comitatul nostru,
al Aradului. E locuit numai de Ro-
mâni, mulți la număr, încât ajung pe
cei din Bucovina, o țeară întreagă.
Și cei mai mulți cu stare bună. Avem
sate, ca Pecica, Șiria ori Păncota,
cari în alte părți ar pute trece drept
orașe. Să întrebăm însă, dacă în
fiecare din ele nu sînt advocați Un-
guri cu grămada și toți numai după
spinarea Românilor trăiesc. Și să

păndim când vin la oraș, pe cine
caută?

Ii găsești pe la bănci străine, pe
la advocați jidovi și unguri; dacă 'și
zidesc casă, școală ori biserică, aproape
numai străinii câștigă.

Ei bine, aceasta e o mare rușine.
Și trebuie să o spunem: dacă ne pare
rău când pe mai marii noștri îi știm
atât de fără grijă pentru popor, încât
s'a întemplat ca țerani prigonii pen-
tru afaceri naționale au fost osândiți
fără-ca dela conducători să li-se fi
trimis un avocat să-i apere, — apoi
tot așa: osendim cu cele mai aspre
cuvinte pe economii români, cari nu
vor să înțeleagă, că este aproape un
furt național când prin banii lor îmbo-
gătesc pe străini.

Pentru-că ce dau străinului — advo-
cat, doctor ori inginer — iau dela
Român. Ear' o națiune tare numai
atunci este, când are cărturari bogați,
căci în afaceri naționale, când e vorba
de alergat pe la Viena, Budapesta
ori Sibiu, în primul rând cărturarii
sînt chemați... Dacă ei luptă însă cu
greutățile vieții, nu prea pot jertfi.
Tot așa: când e vorba despre vre-o
colectă, și nu e lună în care să nu
ni-se ceară fie pentru un student să-
rac, fie pentru alte lucruri, — earăși
cărturarii trebuie să dea... Țeranii, cei
mai mulți, nici nu știu ce însemnează
a jertfi pentru cause naționale, deși
dacă am fi o națiune cu toate rîndue-
lile, cea dintăiu datorie — dare — ar
trebui să fie pentru afaceri naționale,
cum e la toate popoarele cari luptă pen-
tru naționalism.

D'asemeni: sătenii români cari țin la
neamul și legea lor, să dea cu dragă
inimă pentru preoți și învățatori.
Pentru-că lor avem să le mulțumim
că am trecut atâtea veacuri fără să
ne perdem. D'asemeni și în viitor, ei
vor putea să lucreze cu atât mai
mult pentru națiune, cu cât și țe-
ranii îi vor ajuta mai tare. Că sînt
între ei și Goldiși, care pentru un
blid de linte își vind neamul, să nu
amărăscă pe nimeni și mai ales să
nu-l întorcă de către cei buni...
Unde este pădure fără uscături?

Ear' aceia dintre țerani, cari ca să
scape de bir pentru școală, nu se ru-
șnează a cere școli de stat, cum s'a
întemplat în câteva sate de pe Mureș,
sînt niște nemernici și mișei. Ei nu-'s
vrednici de numele de Român și nici
rugăciune sfântă să nu mai sune în
casa lor!

Cine-și iubește neamul, mare mai
ales prin multele suferințe ce a în-
durat, după cele zece porunci dum-
nezești se va supune și va socoti ca
întăia poruncă națională:

Români, la Români!

Crisa ministerială în România. Demis-
ionând întreg ministerul dlui P. S. Aure-
lian, pentru a se forma un altul care să
mulțumească întreg partidul liberal, foile
opozante, cari ni-au venit așeară din Ro-
mânia, dau următoarele nume, cari vor
forma noul minister:

Di Dim. Sturdza, president al consiliului
și externe; Ferichide, interne; G. Cantacu-
zino, finance; V. Lascar, justiție; General
Berendeiu, războiu; Ionel Brătianu, lucrări
publice; P. Poni, instrucție; Al. Djwara,
domenii.

Se duc! Câțiva din ministrii unguri
și anume: Perczel, Lukács, și Er-
dély, toți trei șovinisti, e vorba să se
ducă... Locul lor 'lar lua Csăki Al-
bin fostul ministru al școalelor, un
șovinist dintre cei mai înrîntățiți, apoi
Láng Lajos, și Szivák Imre.

De aceea, mai zilele trecute Csăky
spre uimirea multora a vorbit în Dieta
lăudând pe Bánffy, ear' Láng a părăsit
slujba ce o avea la fabrica de dinamit
Nobel...

Și de cei trei ministri, cari se duc, se
îngrijește guvernul: toți trei vor fi puși
în slujbe cât se poate de bănoase.

Supărați pe... Impăratul

Patrioții maghiari, mai ales cei cari
jură ș'acum în numele lui Kossuth,
s'au supărat rău pe... Impăratul.

Eată de ce.

M. Sa Impăratul când a văzut că
marii proprietari și așa ziiși „liberali“
din Dieta Vienei fac greutăți ministe-
rului Badeni pentru-că acesta voiește să
dea drepturi naționalităților, Cehilor le
a și dat deja, — a poruncit lui Ba-
deni să stea locului, și spunându-i că
nu-i primește abdicerea, îl îndeamnă
să meargă înainte și să caute a intrupa
tot ce s'a făgăduit prin vorbirea de tron
a M. Sale, adică drepturi tuturor
naționalităților.

Dar unde este atunci dreptul popoa-
relor, — întreabă „Magyarország“ (8
Aprilie), dacă un guvern se susține
pe temeiul poruncii împărătești, și nu
prin spriginul partidelor politice din
Dieta?

Întrebăm însă și noi: dar unde are
un popor înscris dreptul să apese pe
celalalt, unde este scris ca unora să li se
dea tot, ear' altor mulți nimic?

În Austria — ca și în Ungaria —
așa era până acum!

Ear' M. Sa se folosește numai d'un
drept când după ce vede că națiunile
nu se pot înțelege între ele, vine El și
face dreptate.

Un bun părinte așa și trebuie să
facă. Și după cum Austria se va în-
tări prin mulțumirea ce vor avea toate
popoarele dintr'ênsa, așa și în Un-
garia pace și liniște numai atunci va fi,
dacă dreptatea se va da tuturor d'o-
potrivă.

Nu va da dreptate guvernul?

Va veni M. Sa Domnitorul, care de
toți supușii Sei se îngrijește.

Bartha Miklós, Ungurul înfocat, serie
în numitul ziar:

„Nu mai încape îndoiială că voința
tare a Domnitorului a tras dungă chiar
și peste acele drepturi ale stăpînirii, cari
numai prin Dieta trebuie intrupate. Cine
se mai îndoieste deci, că prin acea scri-

soare împărătească — porunca dată lui
Badeni — în Austria constituționali-
mul este suspendat?“

Va fi.

De oăt mai bine să fim cărmuiți cu
asemeni porunci împărătești, de cât cu
constituțiune ungurească de ale cărei
fericiri — date prin d'alde Tisza și
Bánffy — naționalitățile s'au săturat de
mult și roagă pe D-zeu și pe Impă-
ratul să le scape cât mai iute.

In ajunul războiului.

Sînt semnele cele mai vödite, că țerile
din răsăritul mai depărtat al Europei — nu
vor scăpa de războiu, deși aproape toate
statele ar dori mai bucuros o pace cât
se poate de îndelungată.

Primăvara, în care sîntem întrați, ne
poate așadar' aduce surprinderi mari și
foarte scump plătite atât în bani și averi,
cât și prin pierderea miilor de brațe.

La granițele dintre Grecia și Turcia, în
Tesalia, — trupele grecești și cele turcești
stau deja față în față. Încăierarea se poate
întempla în tot momentul, pentru-ca gloan-
țele armelor înfricoșate să se oprească în
carne vie și să aștearnă câmpul de luptă
cu sute și mii de brațe viguroase.

Ce-i drept, marile puteri din Europa de
mult s'au pus în calea celor-ce vreau răs-
boirea, însă cine poate ști, la ce rezultat
vor ajunge și ele mai târziu între olaltă.

Astăzi întreg poporul grecesc e stăpănit
de dorul de războiu cu Turcia, pentru
libertatea fraților asupriți, ear' Turcii sînt
siliți să se apere.

Astfel și unii și alții stau azi față-n-față,
toți cu arma în mână și cu nădejdea de
biruință.

După o știre din urmă venită din Con-
stantinopol, Turcia, pe lângă toată slăbi-
ciunea sa, este și ea pregătită și se pregă-
tește încă mereu. Expediția trupelor ei la
graniță s'a început deja și se urmează zi
de zi. — Eată cum se prezintă azi armata
gata de războiu a Sultanului turcesc:

Corpul de armată din Epir, sub comanda
pașei Ahmed Fewzy, are 32 batalioane,
dintre cari 9 batalioane, cu 8 baterii,
unul era încă pe drum în 7 l. c. n., și 5
companii de călăreți, dintre cari 3 încă
erau pe drum, fac cu totul 25.000 de oa-
meni. Numărul feciorilor dintr'un batalion,
până acum de 750, s'a urcat la 1000 pen-
tru fie-care batalion, — și astfel întregul
corp al armatei din Epir, constă azi din
33.000 de oameni. O divizie a lui e stațio-
nată în Ialina, ear' alta în Luros.

Armata turcă din Tesalia, sub comanda
generalului-pașă Edhem, e constituită din
7 divizii: Cea dintăiu e dislocată în Doe-
minic, a doua și a patra în Elasona, a treia
în Discala, a cincia în Scomba, a șesa în
Harkoer dela Leftocaria spre meazăzi și a
șeptea divizie se află în Lelfildsche, mai
toate gata de plecare în foc. Divizia de
cavalerie este concentrată în Ormanli.

Până alaltăieri au fost transportate 108
batalioane turcești, dintre cari 19 batalioane
de linie, 25 companii de călăreți și 35
baterii.

Corpul de armată din Epir, împreună cu
armata din Tesalia, se compune azi din
113.000 de infanteriști înarmați, din 27.000
de călăreți și din 252 de tunuri.

Pornită în cale spre granițe mai e și di-
visia a lui Afium Karahissar, din care 8 ba-
talionale sînt destinate pentru Epir, și alte

8 pentru granița Tesaliei. În Monastir sunt constituite 6 baterii de tunuri; iar din cele două corpuri de armată ale Salonicului sunt mobilizate 33 batalioane, 20 de baterii și 6 companii de cavalerie.

Din Reichsrathul austriac.

În ședința dela 7 Aprilie a marelui sfat împărătesc din Viena, *Coronini* (Sloven) a cerut, ca după-cum stăpânirea a dat dreptate cehilor, a căror limbă a fost introdusă în toate funcțiile statului așa și slovenilor să le dea aceleași drepturi.

Dr. Lueger, vorbind despre călcările de legi săvârșite pe la alegeri, recunoaște că în Galiția s'au petrecut multe lucruri nite; dar acestea nu sânt nimica în asemănare cu sălbăticiunile ce se petrec în Unguria.

Fiind vorba despre alegerea din Galiția primul-ministru contele *Badeni*, a ținut o lungă vorbire, în care a arătat cauzele multelor tulburări cu privilegiul alegerilor din Galiția.

Dr. Lueger — e primarul Vienei.

Ieri a fost în Viena alegerea noului primar. S'au dat 132 voturi, dintre cari *Dr. Carol Lueger* a primit 93, iar candidatul *Ovreiilor*, *Grübl* 37. Astfel, de nou primar al Vienei este ales *Dr. Lueger*, cel mai vrednic și mai iubit bărbat din capitala Austriei.

După alegere, noul primar a ținut o vorbire frumoasă și isvorită din inima sa bună și iubitoare de drept și dreptate.

Este sigur, că alegerea *Dr. Lueger* va fi întărită și din partea *Maiestății Sale Imperatului*.

Eată ce a zis *Dr. Lueger* în vorbirea sa: „Partidul din care fac parte se conduce de următoarele trei stele: „Iubire și credință pentru poporul german, pentru patria Austria și pentru legea creștinească. Ura nu o cunoaștem, ne simțim însă datori să apărăm pe creștinii de a fi jefuiți, și de a face ca pretutindeni gândurile bune creștinești să se intrupeze în toate“.

Din Bucovina.

După-cum scrie „Gazeta Bucovinei“, comitetul societății politice „Concordia“ va convoca adunarea generală a membrilor societății pe ziua de Luni,

10 Maiu st. n. a. c. la Cernăuți. În zilele acestea se va publica invitarea membrilor, ordinea de zi a adunării și localul întrunirii.

Zola despre Panama.

Zilele acestea marele scriitor *Zola* a vorbit cu un ziarist despre afacerea Panama, care ține în ferbere întreaga Francie.

Eată ce a spus marele romancier:

„Dacă am fi sub stăpânirea unui monarch, fără îndoială, că Panama nu se termina așa de trist. Pe cei căzuți li-ar fi înmormântat fără mare sgomot. Numai prostia republicană este cauza acestui mare vuet. Canalul Suez de sigur nu s'a făcut în chip mai cinstit decât Panama. Dar trebuie să trăiești într-o republică proastă pentru a nu înțelege, că asemenea furtisaguri se fac în toate părțile. Nouă ne place însă să spalăm rufele murdare înaintea întregii lumi“.

Din Țeara Moșilor.

Câmpeni, luna April, 1897.

Noi cești de pe valea Arieșului și din creerii munților Apuseni ziși și Moși, par'că am fi uitați cu desăvârșire, căci despre noi și de necazurile și durerile ce le îndurăm zilnic, dela mașterii părinți ai acestei patrii și durere, chiar și dela cei de un neam și sânge cu noi, nu se face pomenire în nici una din foile noastre. Multe aș pute să vă comunic, — dar' de astădată mă mărginesc pe lângă următoarele:

În 10 Maiu 1896, când cu prăsnuirea „Milleniului“ mai mulți tineri mătrestri vându cum patrioți patentati și nepatentati, chiar și aici la noi, — unde afară de funcționari altă suflare maghiară nu mai există — voesc a face prăsnuire millenară, din iubirea cătră neam și pentru a arăta că sânt Români, căci erau investimentați cu vestmintele nemțești — și-au atârnat la piept mândrul nostru tricolor, din care pricină a fost luată la goană de primăria comunală și mai târziu de gendarmerie și oficiul preteritorial suprem. Ca rezultat a acestor persecutări pe basa sentenței ministeriale a fost declarați de vinovați tineri calfe, *Petru Joannette*, *Ioan Teoc*, *Nicolae Arieșan* și *Nicolae Morariu* și osândiți la 15 zile arest ordinar, care arest a fost constrinși a-l și face. Astfel numiții tineri de trei zile se află în arestul ordinar din Câmpeni și sufer cu drag pedeapsa, căci au convingerea, că aceea numai pentru-că își iubesc națiunea li-s'a dictat. Cu toate acestea fie siguri patrioții, cei cu purcederi de acestea ca în

loc să ne spargă rândurile, mai tare ni-le întărească.

În 21 Maiu 1896, venind în părțile noastre noul vice-comite din comitatul nostru, membrii casei maghiare din Câmpeni, a aflat de bine a arangia un banchet millenar la care a fost invitați mai mulți fruntași români din Câmpeni și jur. Ce cugetați, fruntașii noștri ce au făcut? Unii conștii de sine s'au obținut, iar' cei-ce se ziseră de conducători a „moșilor“ ca d. e. protopopol *R. Furduiu* și *Dr. Z. Chertop*, „radicalul“ mare și alții d'afară cari s'au scusat că n'au cunoscut caracterul banchetului — s'au prezentat la acel nefericit banchet, petrecându-și pînă în zori de zi ascultînd toastele și musica arpadiană și primul nu s'au gonat de-a-și toasta. — Acesta a fost răspunsul, ce d-lor a aflat de bine a-l da în schimb, pentru sentența alusă asupra tinerilor, ce azi zac în închisoare.

Am ajuns în partea aceasta în țeara moșilor, ca să fim îngrijați de viitorul nostru căci Jemii noștri, abia își ved de ale lor — din care care cauză pentru arăta starea dureroasă în care am ajuns, îmi rezerv dreptul de a vă serie de altădată și mai amănunțit. Moșul.

Jidovii, dușmanii moralității.

În nenumerate rânduri am avut și noi privilegiul să arătăm, câte rele sânt în stare să facă *Ovrei* sau *Jidovii*. Dintre toate însă, cel mai mare rău, ce ni-l fac este, că ei își bat joc de legea creștină și ne strică obiceiurile noastre cele mai sfinte.

Nu mai vorbim acum de mulțimea înșelătorilor, de jăfuirea creștinilor, nici de sumedenia de alte șarlatanii ce *Jidovii* căpătuiți și desmerdați de Unguri le săvârșesc pretutindenea.

E destul să arătăm numai unele urgii săvârșite de ei în contra moralității, pentru-că să se vadă, că *Jidovii* sânt cei mai primejdioși dușmani ai popoarelor creștine, din a căror sudoare se îmbogățesc și se îngrașă.

Eată, bunăoară, ce grozăvenii ovreești cetim în numărul de *Mercuri* al ziarului maghiar „*Alkotmány*“.

Sub titlul „*Precepești de suflete*“, numitul ziar serie:

„În partea sudostică a comitatului *Arad*, pe cum și în unele sate din învecinatele comitate *Hunedoara* și *Caras-Severin*, domnește o indignațiune și o amărăciune foarte mare. Nici nu e mirare, pentru-că bieții locuitori de munte au fost amăgiți și înșelați în chipul cel mai neomenesc.

Gendarmeria aflase deja de multă vreme, că două orreice bătrâne cutrieră satele de-a rîndul și că amîndouă cu o rară istețime săvârșesc tîrguiri de fete.

Zilele acestea o familie de țerani din Valea-mare (comit. *Aradului*) s'a înfățișat la gendarmerie, descoperind niște lucruri grozave. Bieții oameni spuneau, că înainte cu trei săptămâni au venit la dînșii două „doamne“, cari li-au povestit, că liga română a fundat în Brașov o fabrică mare, care are misiunea să facă scame și fâșii de legat rânile nenorociților Greci, rânii în războiu. „Doamnele“ monstri zugrăviau războiul din Creta în chipul cel mai înfiorător și prin vorbe dulci căutau să arate, sau mai bine zis, să înșele pe oameni, că: fie-care fată creștină cum se cade e datoare să lucre câteva zile în acea fabrică, pentru-că astfel să ajute râniiților în suferințe. Fabrica plătește pentru călătorie încolo și înapoi; afară de asta, fiecare fată primește plată 10 fl. pe săptămână, și dacă părinții doresc, pot să capete înainte vr'o 20-30 fl. dela pretinsa fabrică.

Prin astfel de apucături, bieții părinți, în miseria lor, ușor au putut să fie amăgiți. — „Doamnele“ luau mai ales copile române de 14-16 ani și încă pe cele mai frumoase; mai mult de două însă nu cumpărau din aceeași comună. Bieții oameni, nebănind lucruri atât de diavolești din partea unor „doamne“, își dădeau singuri ficele drept jertfe și le înșoțiau ei înșiși pînă la stația mai apropiată, — pentru a nu le mai vedé în veci. O altă familie de român se plîngea, că și-a lăsat copila numai pe-o săptămână cu „doamnele“, de-atunci însă a trecut multă vreme, și nu i-a mai sosit nici fata, nici banii și nici o știre măcar, deși a scris la „fabrica din Brașov“; răspunsul a fost: înapoierea scrisorii, cu observarea, că astfel de numire e necunoscută și nu există în Brașov.

În urma cercetării, făcută pînă acum în secret, s'a aflat, că una dintre doamnele precupețe este vîduva *Nussbaum Malvin*, care acum de câțiva timp trăiește în *Turnu-Severin* și care în scurtă vreme a împins în prăpastia nimicirii vr'o 20 de fete nevinovate din *Ardeal*. — Că în ținuturile arătate mai sus — zice „*Alkotmány*“ — au umblat asemenea agenții ai „fabricii“, — se adeverește prin fapte. Părinții desnădejduiți spun, că înainte cu câteva săptămâni a fost pe la casele lor și un jidan bătrân, știricind numărul membrilor familiei, vârsta copilelor și numărul casei, însemnându-și-le pe o hârtie“.

Tăți și mame! Feriți-vă podoaba și cinstea casei voastre de aceste satane!

În căsuță...

În căsuța dintre holde
Stau numai bătrânele;
Au o fată, mândră fată,
Și-o păzește cănele.

Și mă mir eu, cum m'as face
Prieten bun cu cănele,
Ca să nu mă latre noaptea,
Când adorm bătrânele.

G. Murnu.

Casă veche.

În fundul curții largi răsare
O casă din strămoși, pustie;
De vremuri crește bălărie,
Cât casa cucuta-i de mare.

Se întinde mușchiul pe podele
Și cad păreții într-o parte —
Și pe la geamurile sparte
Au tors painginii perdele.

Sub streșină-i de mult lipit
Un cuib pustiu de rândunică, —
Și alta n'a rămas nimică
De când stăpânii au murit.

Nici umbră de viață nu-i —
Și tristă pare — și mai joasă;
Dar' fie-care colț din casă
Și-o fi avînd povestea lui...

Prin săli pustii mă duc tăcut...
De teamă 'n urmă nu privesc
Și de-abia calc să nu trezesc
Cumva vre-o umbră din trecut.

Artur Stavri.

GÂNDIRI

Ludovic al XII zicea:
— Mai bine să-mi ved supușii rîzînd de mine
că fac economii, decât plîngînd, că sânt
prea risipitor.

Lucruri frumoase, în literatură, sânt cele
care te fac să te gîndești mai departe de
ce zic.

Album literar.

Cu privilegiul balului, ce au dat studenții
universitari din România la 14 Martie, s'a
scos și un album, din care scoatem următoarele
rînduri înțelepte:

Lucrul ne întoarce în raiu.

Elisaveta (Carmen Sylva).

Di Dimitrie Sturdza a dat următoarea
gîndire:

Adevărul și datoria ne arată totdeauna
calea cea mai dreaptă.

După aceasta urmează o cugetare a dlui
Disescu, căruia îi răspunde dna *Zoe Sturdza*;
apoi o poezie de *Angelo de Gubernatis*,
una de dl *Dem. G. Danielopol*, una de dl
Olănescu-Ascanio, una de *A. Vlahuță*, una
de dl *Coșbuc*, pe cum și cugetări de dnele
Aristia C. Disescu, *Henrieta Sihleanu*, *Maria*
Delavrancea și dsoarele *Sarmiza Bilcescu*,
Elena I. Florescu și *Agata Bărsescu*.

Dșoara Bărsescu a scris:

Artei mele tot sufletul. Țerii mele toată
inima!

Albumul se încheie cu următoarele au-
tografe:

„Răsplata oamenilor mari nu stă în re-
cunoștința contemporanilor, ci în aceea a
posterității. General Băicoianu.

Adesea ceea-ce numim distracție e curat
o distrucție. Dr. Obregia.

Dacă toți ar găsi când caută, lumea ar
sta pe loc. Stefan Sihleanu.

Într'un album al tinerimii îmi place să
scriu: „Fă-ți datoria și întempe-se ori-ce“!..
Dan Brătianu.

Entusiasmul generațiunii tinere este ga-
ranție pentru viitorul națiunii.

D. Onciul.

Opiniile sânt libere, dar' nu și obligatorii.

Caragiale.

Cine prea multe face, prost le face, și
rău face. Edgar Dall 'Orso.

Primejdii în toate părțile.

Ovrei odinioară. — Nainte de Mohaci. —
Ingâmfăți și nesocotiți. — Aduceri
aminte și o bună asemănare. —
Ce-i de făcut?

(P.) Dându-ne seamă pe deoparte de nenorocitele stări de lucruri, în care se află astăzi țeara noastră, ear' pe de altă parte văzând turburările și flacărele, de cari se pare, că în curând va fi cuprins tot Orientul, — mărturisim că o tristă presimțire ne cuprinde sufletul. Pare-că e bătaia lui Dumnezeu, că de câte-ori se ridică răfără furtuni, cari amenință și patria noastră, de atâtea-ori aceasta să fie sfâșiata de neînțelegeri și certe pricinuite de dreapta nemulțumire a locuitorilor ei. Și acru ciudat: totdeauna ce provoacă nemulțumirea sunt Ungurii și guvernul unguresc. E sigur, că acestui neam de oameni i-e înăscută urâmfărea, firea certăreață și prăcătore. De când au venit în Europa tot în ceartă și luptă au fost celelalte neamuri de oameni în patrie și dinafară.

Cetiți istorici și veți convinge de acest adevăr și veți afla, că cele mai mari nenorociri asupra Ungariei din cauza destrăbălării, ingâmfării și șovinismului unguresc au venit. Veți vedea mai departe, că de câte-ori aceste boale au luat cele mai mari proporții și au prefăcut țara într'un aproape cadavru, atunci ca și asupra unui hoit (mortăciune), ce miroasă din depărtare, s'au năpustit asupra ei Jidanii și speculanții de tot soiul, ca cu un cias mai de grabă să o facă să-și dea sufletul.

Pentru ilustrarea celor-ce le spunem aici, n'avem decât să prezentăm tabloul situațiunii Ungariei imediat înainte de catastrofa dela Sajó, sau de năvălirea Tatarilor (1241) și înainte de catastrofa dela Mohaci (1526.)

Ovrei odinioară.

Eată cum glăsuiesc chiar istoricii unguri. „Jidovii și Izraeliții așa de tare schingiuiau poporul cu adunarea dărilor și cu schimbul banilor, că

mulți, ca să ajungă la o soarte mai bună, treceau la legea aceloră, alții tocău în cap pe colecții de dare“, scrie Horvath M. vorbind de timpul lui Andreiu II.

„Magnații din ură față de regele nici în contra Tatarilor nu se pregăteau. Națiunea se cufundase numai în luptă amestecată cu interese personale... Eară la sprijinul popoarelor vecine încă nu putea conta din cauza contrastului de rasă și din cauză, că erau încă în proaspătă memorie frecările cu aceste popoare“ ne spune Mangold L.

Astfel erau lucrurile în Ungaria, când în 1241 Tatarii o puscăură în modul cel mai înflorător. A trebuit să premeargă această tristă pățanie ca regele Bela IV să vină la priceperea, că puterea unei țări stă în ocrotirea în mesură egală a intereselor locuitorilor, fie ei Maghiari sau Jidovilor. „Ceea-ce pe atunci se făcea în Ungaria, chiar Jidovilor, era să se acorde o piomă de privilegii, care să asigure autonomia“.

„Cât de mult în zăcea la început să face colonisări cu orice pret, arată dreptul dat orașelor Korpona și Besztercebánya, pe baza cărui drept în contra voinței locuitorilor nemți să nu să poată așeza Unguri în aceste orașe“, scrie tot Mangold.

Înainte de Mohaci.

Același tablou se repetează în ajunul zilei celei negre dela Mohaci. La 1514 răscoală țeranilor e înăbușită în sânge.

Nobilimea prin rostul vestitului Verböczy osândesc pe țerani la robie vecinică, ear' acestia primesc osânda înecându-și mânia în piept. Patria pentru ei devine o temniță neagră.

Până astăzi Români îi țin minte pe Verböczy și drept răsunare după numele lui își dau numele la câni. Soliman cuprinde Belgradul și până când Românul Huniadi de atâtea ori spulberase oștile turcești, acum mai nimenea nu se mișcă întru apărarea patriei.

Nu, căci pentru majoritatea locuitorilor patria acum era lăcaș de suferințe, patria nobililor celor demoralizați, a bancherului Fugger, a hoțului și a jidanului botezat Szerencsés care storcea mедуva țerii. Neamurile vecine nici acum nu se însuflețesc pentru Unguri.

Prin purtarea lor pe toți creștinii îi instrăinasera de ei, ear' singuri ne fiind în stare a se apăra, Ungaria trebuie să cadă în mormântul, ce însuși Ungurii îl săpaseră.

Ingâmfăți și nesocotiți.

Astăzi ei iarăși se țin tari și mari. Așa cred ei. Dar' noi o spunem verde, că halal de această lor putere, e putredă și imorală, și tocmai de aceea trebuie să cadă în mormântul, ce însuși Ungurii îl săpaseră. Căci a fost și e și-acum în putință, ca ei singuri să conștientizeze că această țară, și mai cu neputință, ca singuri să o apere. Istoria dovedit-o cu prisos. Dacă ei nu au să învețe din istorie nici că țara e a maghiarilor, căci astăzi iarăși vedem neastemperați, sburdalnici și iarăși întovărășiți cu Jidanii prigonitori pe noi popoarele nemaghiare, — atunci e evident, că sunt afar' din cale păcătoși, că einu mai pot fi îndreptați. Explicarea e: năravul și fire n'are lecuire. Ne doare mult această a o spune, ne doare, căci după patria comună ca mamă, și Ungurii ni-s frați.

Aduceri aminte și o bună asemănare.

Mi-aduc aminte, în mărețea conferință națională din 1893, inimosul Slovac Augustini într'o avântată cuvântare asemănase Ungaria cu o casă, o familie, în care trăesc la olaltă mai mulți frați, cari se deosibesc între sine după firea lor. Unul dintre ei, mai neastemperat, mai arțăgos și mai lacom, începe să se facă tot mai domnos, să mănăce și să bea mai bine ca ceilalți, să cheltuiască mai mult ca ei și să muncească mai puțin, cu un cuvânt începe să-i scurteze în drepturile lor. Frații ceilalți din fire mai blajini și mai așezați, oameni de pace, încep să-l dojenească, spunându-i, că nu-i bine

ce face și cum face, că dacă va merge treabă tot așa, apoi în scurtă vreme nu va mai rămânea nimic din averea comună. Inșă fratele cu pricină habar n'are de toate sfaturile frățești. Obiceiul se făcuse nărav la el, era și leneș, și cheltuitor și arțăgos și măreț.

Cei-alți, văzând că cu buna nu isprăvesc nimic, încep să se îngrijască tot mai tare și să-l mustre ceva mai aspru pe rătăcitul lor frate. Dar' cam nepăsători și creduli fiind, gândiau, că tot se va îndrepta. Rabda deci ei azi una, mâne alta, până când, ce să vezi, să pomenesc că ticălosul frate nici în samă nu vrea să-și mai ia, și-i tractează ca pe niște șarpe. Acum ved ei la ce au ajuns cu țara, prea mare bunătate, încep să se tuiască serios, ce-i de făcut, firește, că nu le rămâne decât să dea mâna pe țară și să aducă la reson, la oménie pe țara și pe frate. Așa au și făcut și numai au ajuns la dreptul lor de egalitate din averea comună familială. Căta-va vreme fratele pricinăș se uită cam urât, dar' ce să-i faci necazului, vorba ceea, cănele domnului a mâncat și mere pădurețe. În faimie în focul vrajbei fu stâns, pacea resabilită, vecinii nu mai rideau și nu mai vădau, că vor veni ei să facă rânduiială.

Ce-i de făcut?

Nu-ți trebuie multă filosofie, află, că aceleași scene se petrec și în țara la noi. Pilda e simplă, potrivită și multe ne învață. Ungurii e fratele pricinăș în țara aceasta, ear' ceilalți suntem noi, naționalitățile. După multele suferințe și pățanii din trecut, azi e limpede ce avem să facem. Să înecăm ciuda în piept, că atâtea veacuri am orbecat în întunec și toți cei cu încredere în noi și în puternica tovarășie a fraților nedreptățiți, să lucrăm și să nu ne lăsăm, până nu ne-om scoate dreptul nostru. Și bine să socotim, că lupta noastră nu e numai spre folosul nostru, o luptă egoistică, ci e pentru mântuirea casei noastre, a patriei

Dar până când?...

Dar' până când cei slabi cu duhul
Ne-or rupe roata de la car?
Și ne-or lăsa pe drum, în noapte,
Plângând, ca orbii, înzadar?!

Și până când vom sta de ceartă
Noi, cei-ce „frați“ ne numim?
Și când afla-vom oare chipul
Intr'adever' să ne 'nfrățim!?

O, Doamne, când vor fi Români
Lipsiți de-al pizmei greu venin?
Un trup și-un suflet, ca să 'nspire
Respect și frică în străin?..

Căci prea e crud să ne tot ridă
Ironici ochii de dușman....
Vai până când nu-i stins blăstēmul
Din fii marelui Traian?..

A unsprezecea oară bate!
Români, nu-i încă prea târziu!
Să-și ia crucea căinții 'n spate
Acel ce vrea să fie viu!

La fapte mari și la jertfire
Ne chiamă vremea, alergați,
Sânt zorile... las' doarmă pruncii,
Voi puneți plugul și lucrați!!

Mehadia, Februarie 1897.

Alexandru Munteanu.

Credința e mai pe sus de știință;
Voința e mai pe sus de inteligență;
Eată de ce credința și voința singure
domină lumea, domină și vor domina totdeauna.
Credința și voința intrunite constituie o
sinteză numită „caracter“.
Cât de puține sunt caracterele!

B. P. Hasdeu.

Vis dulce.

Iubită, mamă, nu ești vie
Intreaga casă e pustie
Pustiu e totul în odai!
„Lăsați să 'nvie,
„Să văză pe iubiții sei
„Cum fac în grădinuță căi!“

Cu genele de lacrimi pline
Aproape, mai aproape vine:
La piept ne strînge pe-amândoi,
De mâni ne ține,
Și zice 'ncet: „Sărmani de voi.
„Cum v'am lăsat aproape goi.

„Cunoașteți Inșă și voi gluma
„Aflați dar' că e vie muma
„Voi ați crezut?... a fost o glumă
„Vedeți acuma
„Dacă mă vor pune 'n humă
„Cât e de rău făr' de muma!..

„Ați pus în straturi multe cele?
„Doar' voi ați pus și floricele.

„O, cât de harnici, Zău te miri!
„Și flori de jale?..
„Sădiți, mamii, și trandafri
„De v'aș vedé odată miri!..

„Mai puneți, mamii lângă cale
„Din floricelele de jale...
„Scoateți din odaia voastră
„Cele cu glastre,
„Ca s'aveți flori de fereastă
„Pe când v'aduceți nevastă.

„Cum faceți straturi?... Știi Sân-Petru
„Ael cu sfoara, mai cu metru
„Și totuși sânt — așa de post.

„Un geometru
„Iubită mamă tu ai fost
„Le-ai știut face și pe de rost“
O, vis, dulce, din cale-afară
Și totuși searbăd, vino iară,
S'o ved din gură dându-mi sfat
Și atât de clară.
Dar' nu vine, a încetat...
Sânt treaz acum și săp la strat...
Adrian Ungureanu.

Dr. Weigand aduce și el omagiile sale alcătuirii fizice și psihice a Aromânilor, cari trăiesc mult, sînt onestî, buni, fideli, ospitalieri, sînt curați, trezvii, experți și iscusiți, încât întrec pe toți locuitorii de altă naționalitate din Peninsula Balcanică. Dominanța turcească a creat, nu-i vorba, și la ei hoți, haiduci — și în cazul acesta ei sînt tot șefi! — i-a făcut une-ori șireți și neîncrezători, dar' cu disparițiunea acestei dominațiuni s'ar restabili echilibrul moral și în acea mică parte de populație, care a fost silită să apuce pe potecile unei vieți urte. E o excepție această apariție. Aromânii sînt de obicei purtătorii ocupațiilor celor mai productive și mai folositoare, sînt iubitori de libertate și, afară de un singur cas, nu se găsește robind pe domenii. Deși apăsați de barbara viață, ce înflorește sub scu ul semilurei, deși orașele lor au fost de atâtea și de atâtea-ori dărlimate, ei găsiră încă puterea de a întemeia centre nouă. Astfel dintr'un ciffic cumpărat cu 400.000 piastri, se ridică Crușova, unde partidul național are un centru voinic, în cuibul făcut de ei.

Un astfel de neam se poate să nu fie resistențat când este atacat de tendențe de desnaționalizare.

Eu găsește chiar în Weigand dese notițe, că — este, deși dînsul se resumă la p. 298, în sensul că, după perderile fatale către Grecii (Salonic, Nigrita, Serres), către Bulgari (Veles, Prizrend, Iuschub și către Albanezi (Elbasan, Berat, etc.), Aromânii vor mai fi peste 50 de ani vre-o 100.000. Însă nu-i curios lucru a face pentru Macedonia de azi prooci pe chiar și 50 de ani? Nu-i curios a le face când îți lipsește ori ce măsură pentru regresul făcut dela un timp oare care din trecut? Și cine poate spune azi, că stările sub care vor trăi Macedonenii vor fi tot așa de rele ca acelea în care s'au aflat? A prooci aici, înseamnă a hazarda*).

Aromânii periau, după Dr. Weigand (p. 300) din cauza cruzimilor turcești. Turcii au estirpat cu vremea cel puțin zece mari centre aromânești înfloritoare. Și azi intoleranța Turcilor, nedreptățile „justiției“ turcești, și nesiguranța averii rău ocrotite puștește locurile. Ast-fel de present se rărește de Aromâni, din cauza Turcilor, Ohrida, Lunca și alte locuri. Acest fel de cauze, schimbându-se situația în Macedonia, vor dispărea însă. Și cu ele vor dispărea și efectele lor. Din această parte schimbarea situațiunei va fi desigur favorabilă.

* Weigand admite circa 150.000 Români; șterge apoi odată 25.000, pe cei din Grecia; în 50 de ani șterge pentru Macedonia alte 25 de mii. După socoteala aceasta Macedo-Românii vor fi morți peste vre-o 250 ani, — presupunând că se sporesc puțin.

Prin urmare, rămâne să mai constatăm — tot cu date scoase din cartea lui Weigand — cu ce calități va intra într-o oare-care nouă situație poporul aromân în lupta națională.

Când constatăm așa dară, că se găsește o localitate (Servia) în care Grecii vorbesc ori înțeleg aromânește (Weigand p. 212), trebuie să dăm acestei apariții însemnătatea cuvenită. În anumite împrejurări sunt și Aromânii în stare a impune vecinilor dialectul lor.

Din aceste împrejurări trebuie exclusă în primul rînd propaganda greacă, a cărei violență Dr. Weigand o simte atât de puternică, că-l prinde des mirarea*).

În fața acestei propagande, se ridică reacțiunea aromână sprijinindu-se pe mai multe centre, dintre cari, după Weigand (p. 209) sunt majorități naționale-aromâne în cinci centre, minorități în alte cinci, partid energetic național în alte două orașe, fără a fi numărată Bitolia ori Ianina între aceste 12 locuri. Weigand caută și pricinele, de ce a prins propaganda română pe unde a prins, și constată că între pricinele acestea se află donațiunile pentru școlile românești (p. d. e. în Gopeș, și relațiunile mai frecvente cu România, pricine a căror sistare — a o putem prevedea. Prin urmare și din această parte găsim în Weigand un alt argument — contra lui Weigand.

Se mai poate aduce însă și alt argument. Grecii sunt mai aproape și mai de mult în Macedonia. Că zic ei, ce cred ei că poate produce propaganda română, este foarte important. Grecii știu, și Dr. Weigand (p. 310) a văzut că filogrecismul nu-i atât de bine înțepenit în Macedonia, încât Grecii să fie dispensați de o mare spaimă, că ar putea să dispară lesne; guvern și siloguri lucră să susțină acest filogrecism**), iar Dr. Weigand adaugă, că „șanse de reușire nu pot avea decât numai la o parte de Aromâni.“ Grecii sunt din contră liniștiți acolo, unde nu se mai simt amenințați eu perderi. Causa, că în Ianina Grecii sunt mai toleranți, nu în Bitolia, este chibzuiala că „elementul aromân în Epir nu mai poate fi (?) periculos celui grecesc“ (Weigand, p. 156). Din faptele acestea rezultă, că Grecii înșiși se cred în drept a fi nervoși, și nervositatea lor este produsă de convingerea, că nu pot să mănânce tot ce au visat și visează relativ la Aromâni.

Se găsește printre observările dlui Dr.

*) (Eată ce zice d. e. Dr. Weigand (p. 100) despre asilele grecești de copii: „În tot cazul este sigur că în nici un stat cultural nu se lucră atât de mult pentru instrucțiunea copiilor dela țară, cât lucră propaganda grecească în satele aromânești“.

**) Pretențiunea Greciei, ca în Creta să se admită un plebiscit asupra chestiei cretane, indică ce o să ceară ea eventual și în Macedonia!

Weigand și alte date*), care ne fac a a întrevedea o putere de rezistență națională remarcabilă. Se găsește însă și obsevări, cari trebuiesc folosite pentru perfecționarea lucrărilor românești în Macedonia, deși ele sînt confirmarea altora făcute deja de Români. Dr. Weigand constată că școlile românești abia influențează cam a zecea parte din populația aromână (p. 306) și că, prin urmare, rezultatul acesta nu stă în dreaptă proporție cu jertfele aduse. Weigand crede că teama de catolicism constituie în Bitolia o pedecă (Hemmnis) pentru dezvoltarea școlilor române, și că Lazariștii nu fac bine, că se apropie de ele**).

La un loc Dr. Weigand remarcă și vrajba ce a erupit între Macedonenii. Lipsa cuvintelor culturale din limba macedo-română, pe care o remarcă Weigand, (p. 310) s'ar micșora treptat cu progresul culturii însăși făcut în școli secundare.

Pe când Bulgarii și Sârbii nu sînt lămurii căți frați au ei în Macedonia, reclamând și unii și alții pe aceiași frați, pe când Grecii simt cu spaimă pericolul, ce-l scotocesc posibil, de a perde terenul în Macedonia, Aromânii naționali știu ce vreau și sînt entusiaști. Ei voesc să-și trezească forțele lor proprii pentru a sporii șansele luptei lor, pentru care — am văzut — găsim chiar și în Dr. Weigand constatări ce îi pot îndemna a stărui pe drumul apucat. A le spune să se dea morții, însemnează a le spune o vorbă pripită, dat fiind că le ești prieten. În tot cazul pesimismul D-ru-lui Weigand trebuie să le dea prileg a se gândi încă odată: ce-i de făcut.

(Liga R.)

G. Bogdan-Duică.

De ale gendarmilor.

Vasărhely este gendarm vestit în Șiria: el își bate joc de lege și de oameni. Astfel lui Petru Vela, Român fruntaș, ca să-și arete puterea și să-i stoarcă bani, îi călea într'una casa, zicînd că ar ascunde lucruri de furat.

Când n'a mai putut răbda batjocura, Vela s'a pus și a pîrît pe gendarm, arătînd, că îi face necaz numai pentru a-i stoarce bani.

*) D. e. rezistența elementului aromân în Mineiu în contra școlii grecești, greșirea anevoloasă, de și de mult plănuită a Aromânilor deodată din Saeișta (p. 129), rezistența chiar și a fanarioților (p. 109), etc.

**) Protecțiunea acordată unui preot aromân unit de consulul austriac din Bitolia asemenea nu a îndemnat pe nimeni să-i urmeze popii din Perivoli în mație. Kanitz (Donau-Bulgarien) încă este de părere că propaganda unită nu se vede în Balcani.

În Țeara-Ungurească însă lucrurile merg pe dos: gendarmul s'a dat deci el de cătră pădure și a pîrît pe Vela pentru... vătămare de onoare.

Tribunalul din Arad l'a și osândit la 7 luni robie. Vela și-a luat însă avocat, pe dl Dr. St. C. Pop din Arad, care a făcut apelata la Tabla din Oradea.

Luni s'a și adus judecata Tablei, care a nimicit osînda adusă de tribunal și pe lînga că Vela scapă de temniță, dar' vestitul Vasărhely, omul baronului Bohus (caci și la procesul din Arad fusese însoțit de oameni d'ai baronului Bonus), va mai fi și urmărit de lege.

Tabla spune anume în hotărîrea sa, că nu poate fi pedepsit cetățeanul care are curajul să se apere în contra volnicilor gendarmerești. Tot așa, gendarmul n'are drept să calce casa nimîru, așa cînd îi vine în gînd, nici să chinuiască poporul. Vela s'a folosit deci de un drept, cînd l'a pîrît pe gendarm, contra cărui se va face arătar la minister, deoarece din actele procesului se învederează că Românii Vela a avut dreptate cînd l'a novățit pe gendarm desu blăstămății ce săvîșește.

Țeranii noștri să aibă în aminte, să nu se lasă de gendarmi, ci căutînd căloșii, să-i arate pe ei.

Urmările ce

Unul din păcatele multor nîlor e și obiceiul de a se certa pentru orice lucru de nimic. Și mai rău este apoi obiceiul că din au pricini între dînsi, Românii se duc la advocați străini, la Unguri și Sîdani, cari în loc de a căuta să-i împace ori să-i apere bine, le ia șapte piei!

Pe la tribunal, cei mai mulți Români ajung din pricina că se bat și se ceartă. Astfel zilele acestea tribunalul din Arad a adus judecata în afacerea iscată între Mitru Hui și într-Gavra Borlea din Șiria. Pentru un lucru de nimic ei s'au bat la ceartă și bătaie, așa că pînă și femeile lor s'au luat de pîr. Cel dintîiu o să stea 3 luni în temniță, acum cînd e lucru cîmpului și nevasta lui 6 săptămîni, rămîind bieții copii d'acasa ca vai de ei... Dar apoi cheltuielile de judecată și pe d'asupra și rușinea!...

Și se miră cînd zărește:
Petrea cu ochii pe dos
Și la gură tot spumos;
Văsălie înlemnit
Și la o parte ferit,
Stătea trist și năcăjit.

Apoi s'a rugat frumos
De jidan, să-l lase jos!
Jidanul fricos din fire
Nu stete mult pe gîndire
Ci întreabă: ce-i cu voai?
Eu merg pe jos, zic și zoai!...

„Ce să fie, dragul meu.
„Ja, Petrea, a dat de rău;
„Mai de ună-zi, precum vezi,
„L-a mușcat între livezi,
„Un câr mare turbat
„Și acum l'a apucat...“

„Vui, de mine, zic și zoai,
„Eu nu șed mai mult cu voai...
„Hai, muna thu cai, frumos
„Și eu după voai pe jos...“

Petrea iară: „ham, ham, ham“...
Iuda peste cal și ham

„Una, două, hopa, țup,
Sare iute ca un lup.
Se duce acum pe jos
Mult voios și bucuros.
C'a scăpat de om turbat
Sănătos și nemușcat, —
„Mân' acum măi Văsălie,
„Să ne facem veselie
— Zice Petrea cu mîndrie —
„Dar' mână, cam pe furis
„Să trecem prin Pauliș
„Și să mergem la oraș,
„Să mîncăm ș-un „papricaș“
„Și se bem bere domnească
„Batăr Iuda să plesnească! —“

„Nu muna-cai așa thare,
„Che capeta gutumare...
„Nu bate așa la ei,
„Che capeta șoricel...
„Vai, vai, vai, caluții mei!...“

„Taci măi Iudo, nu lătra,
„Că trăsura-i tot a ta;
„Noi numa ne'ncăruțăm
„Pân' la oraș, se videm
„Ce-om nimeri să gustăm! —
„Și trăsura țî-o lăsăm
„La un birt, ca s'o găsești,
„Și-apoi ce-o fi, să plătești!

„Mână Vasălie gros —
„Lasă, vie el pe jos...
„Vezi, că-i șede chiar frumos.

Măne zi cam pe la prînz,
Vine-un jidan stors de plîns;
Amărit și năcăjit
Ca omul cel păgubit
Și întreabă din birt în birt...
Abia după un tîrziu mare,
Află birtașul, la care
Petrecuse'n veselie
Petrea, cu moș Vasălie!
Merge iute, ce-o să fie?!
Și vede cu bucurie
Că s' toate la locul lor
Precum le avea cu dor;
Caii'n bun loc așezați
Săturați și adăpați;
Îi și scoate la trăsură
Și-i prinde glumind din gură
Ș-apoi vrea să meargă-acasă,
Dar birtașu'n cale-i iasă:

„Mai întăi la socoteală,
„Apoi, frate, la porneală! —“

„Ce?... inchi am și de plătit?...
„Nui destul chit am fugit?...
„Vai, și vai, chit n'am murit! —“

„Ai murit, și n'ai murit,
„Ai fugit, ori n'ai fugit,
„Eu nu te-am păfugărit
„Să zici că n'ai de plătit!
„De ce n'ai venit mereu?...
„Dac'a fugi țî-a fost greu?!...“

„Bine, frate, eu fugit,
„Che la mine pacalit,
„Un „popole“-afurisit,
„Și remas ca vai și vai
„Fara cheruța și cai!...“

„Taci jidane, nu te face,
„Că mie gluma nu-mi place.
„Ce'mi vorbești de vai și vai:
„Doar' n'ai căruța și cai?!
„Nu te face, nu te face,
„Plătește, și dute'n pîce!
„Mi-a spus frate-tău o glumă.
„De nu o uit nici o lună!
„Care frate?
„Eu n'am frate,
„Frate-mi murit dipartel!...“

„Murit, dracul să te ia,
„Că doar' cu căruța te
„A venit, mai cu un om,
„Și nu m'a lăsat să dorm
„N'ai... o neaptea întreagă
„Tot cu glumă și cu șagă
„Mă ține... că doar' doară

Dela sate.

(Afacerea Păncotanilor). Afacerea păncotanilor privitoare la alegerea învățătorului Iuliu Butariu încă nici acum nu s'a terminat. Luni o deputațiune de 40 frunțași, dintre cari 18 membri ai comitetului parochial, au fost pela P. Sa dl Episcop, rugându-l să nimicească alegerea, pentru-cuvânt că lor nu le place de învățătorul Butariu și dorește un învățător mai ales. Delegațiunea s'a prezentat și la redacția noastră, unde judele Teodor Hada, apoi episcopul I. Chebeleu, precum și economii I. Burzea, G. Sărăndan, I. Stepan și P. Hada ne au spus că nici de astăzi nu sunt învoiați ca să aibă de învățător pe dl. Iuliu Butariu, ei vor face tot pentru-ca alegerea să se nimicească, de oare-ce nu s'ar fi petrecut în regulă.

Ori și ce s'ar întâmpla, noi un lucru dorim mai presus de toate: să ajungem a vedea pace și frăție între Păncotanii cari în aceste zile prin purtarea lor au făcut ca comuna Păncota să fie socotită între cele mai de frunte. Socotim că vor trece odată bine și peste această alegere.

(Inmormântare). Miercuri în 12/24 Martie înmormântarea Teodor Guleș s'a petrecut la cimitirul publică sa soția Marița n. Guleș a fost înmormântată după ritozul românesc de către ambii domni I. Adamoviciu și Demetriu Barcianu și de învățătorul Gregoriu Barcianu. La înălțarea mormântului au participat toți vecinii comunei. Contribuit mult corul vocal al învățătorilor noștri, carele sub conducerea lui Teodor Suciu toate cântările frumoase au cântat în cuartet. Cuvântarea înmormântării a fost rostită de părintele Demetriu Ganea, o cuvântare plină de învățături morale creștinești. Reposata a fost o creștină evlavioasă, iubitoare de biserică, o soție credincioasă și mamă adevărată. O depiange neconsalabilul ei soț Teodor Guleș și fișii: Dimitriu cu soția sa Saveta n. Șanea, Ștefan cu soția sa Catița n. Onea, fetele sale: Maria cu soțul ei Georgiu Șiclovian, Nușca cu soțul ei Teodor Suciu, Florița cu soțul ei Ioan Șiclovian, cumnații: Emanuil Guleș cu soția sa Eva n. Cocis, Lazar Guleș cu soția sa Catița n. Onea, Ioan Guleș cu soția sa Nușca n. Marta, Titu Guleș cu soția sa Nușca n. Pașc, nepoatele de cumnată: Catița cu soțul ei Ștefan Ionuș, Florița cu soțul ei Gligor Flonta, nepoți de soră: Teodor, Petru și Georgiu Doca, Nicolae Pașc, Ioan Curticean, Nușca Curticean și Petru cu soțiile lor și numeroși consăngeni din Semeac.

„Te leagă dracu cu-o sfoară
„Și te trage pân' la el
„Să nu steie singurel!
„Dar' tu, tărăne bătrân
„Ți-ai aflat vr'un alt stăpân;
„Uită, hainele pe tine
„Murdărite toate bine;
„Ai și plâns, — te-a și bătut,
„Doamne, bine-au mai făcut!
„De sigur te-ai chefulit,
„Și la plată ai fugit!
„Se mi bate Jehova
— Incepe a se jura —
„Dache fost io undiva,
„Ci la mini pacalit"...
„Taci, iudă afurisit!
„Iar' începi a le minți,
„Ca să scapi fără' a plăti?...
„Bani jos, plătește tot,
„Și apoi să te vîz la pod!
„Tathi, Mami, Sali, Draghi...
„Ce se fachi, ce se fachi?...
„Nu te mai boci, tărăne,
„Caută-te bine prin haine,
„Că frate-tău mi-a spus bine
„Că banii sînt toți la tine;
„Și ai lui 'i-ai luat toți,
„I-ai lăsat abia trei zloți;
„Doi din ei a cheltuit
„Cu omul seu cel cinstit

PARTEA ECONOMICĂ

Curs de altoit pomi.

Comitetul central al Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu a înființat în comuna frunțașe Căcova (lângă Seliște, Transilvania).

Cursul s'a ținut, precum ni-se vestește din partea locului, sub conducerea presidentului Reuniunii dl D. Comșa, profesor în Sibiu. La acest curs ce a durat preste 3 oare, au participat toți locuitorii din comuna și din comunele învecinate împreună cu tinerimea școlară și adultă. Participanții au urmărit cu încordată atențiune expunerile teoretice și demonstrațiunile practice ale dlui Comșa asupra altoitului și a altor lucrări din pomărit, cum și asupra prășirii viței de vie, soiuri timpurii. Din partea comitetului s'au distribuit mai multe sute pădureți de specii diferite, apoi surcei de soiuri nobile de meri, peri, pruni, cireși și sade de vița de vie. Cursului 'i-a urmat un prânz comun, la care au participat toți frunțașii din comună și din împrejurime.

Asemenea cursul „Reuniunea agricolă“ a hotărât să țină în fiecare an și după-cum ne informează un spriginitor al ei, cursul din a. c. a fost al 3-lea. Primul s'a ținut în Rășinari sub conducerea regretatului S. P. Barcianu, directorul desființatei școale practice economice din Rășinari, iar al 2-lea în Seliște sub conducerea presidentului D. Comșa. Scopurile urmărite: de a da instrucțiuni teoretice dar' mai ales practice din pomărit — fiind de tot salutare; n'ar fi rău ca și în alte părți să se urmeze de oameni pricepuți exemplului, cu care premerge harnica „Reuniune română de agricultură din comitatul Sibiului“.

Grăpatul holdelor.

Dacă ne uităm cu luare aminte la starea noastră economică de acum și o asemănăm cu cea de mai înainte cu o jumătate

„Și cu unul a pornit!
„Ceialaltu tu ai să-ți dai,
„De vrei căruță și cai!“
„Da chit face suma toată?...
„Nu-ți așa mare socolă:
„Au mai rămas neplătiți
„Două-zeci-și-cinci florinți!
„Frate-tău e boier mare,
„Poftește scumpă mâncare
„Și vin de cel franțuzesc...
„Dar' ce să-ți mai povestesc
„Și aici să zăbovesc;
„Frate-tău e om cinstit
„Ea' tu ești un prăpădit.
„Plătești, tărăne, ori ba,
„Ori căruța e a mea?...
„Plătesc, mă rog, ce să fac
„Dac'am dat de așa drac!“
Jidanul plătește greu,
Dar' se mângăie mereu;
„Chind prind „omele“ prin sat,
„Atunci facem eu turbat
„Și nu lăsam nemușcat!
„Che ține mințe la mine,
„Chind fugit eu ca un chine!“

Nicu Stejdrel.

de veac, apoi trebuie să recunoaștem, că un mare spor și multe îmbunătățiri economice folositoare s'au făcut de atunci încolo.

Înainte de aceasta cu o jumătate de veac pe economii noștri de atunci ti cuprindea oare-care mirare, când auziau de pe la câte un ostaș răntors dela oaste că în țara nemțească sau franțuzescă să sape cu o mașină în forma plugului trasă de vite, să îmblățește cu o mașină trasă de cai sau mânăta de foc, să samănă și spicoasele în rënduri cu o anumită mașină, să seceră, cosește și altele tot cu anumite mașini. — și astăzi eafă, că am ajuns și noi ca se vedem pe cele mai multe din mașinile numite, până chiar și în mâinile micilor noștri agricultori.

Ce dovedește oare aceasta înaintare? Dovedește negreșit aceea, că dacă undeva se nascocoste (află) un lucru bun și folositor, acela se răspândește pe încetul peșie tot locul. Și astăzi asemenea lucruri se pot răspândi cu mult mai ușor ca în trecut deoare-ce oamenii nu mai călătoresc cu săptămânile și lunile dintr'o țară într'alta, ci cu ajutorul aborului (vaporului) numai câteva ore sau zile.

Un asemenea lucru bun și folositor tot-odată a aflat la anul 1839 maiorul de Crud din Anglia, care mai întâiu s'a apucat și 'și-a grăpat holdele sale. El adevăc a băgat de seamă, că pământurile cultivate cu holde, prind peste iarnă un fel de scoartă groasă din cauza ploilor, zăpezii și a înghețurilor, care apoi împedecă oare-cum creșterea mai grabnică a sēmănturilor.

Pentru delăturarea acelei scoarte de pe holde, numitul agronom s'a apucat primăvara în luna lui Aprilie și 'și-a grăpat o din holdele sale. Grăpatul l'a făcut nu numai în lungul, ci și în latal, pe un timp, când pământul a fost mai mult uscat decât umed.

Urmarea acelu grăpat a fost, că holdele acelea au dat un seceriș cu mult mai multumitor ca cele negrăpate, deoare-ce în holdele grăpate nu numai că s'a făcut grăul mai frumos și mai bobonat, dar' prin grăpare s'au mai rupt și stēpiti și mulțime de burueni nefolositoare, ba unele chiar stricacioase sēmănturilor.

Incurăgiat de această isbândă folositoare, nu numai că a continuat în toți anii cu grăpatul holdelor sale, dar' chiar și pe alții 'i-a îndemnat și sfătuit la aceasta lucrare, care pentru puținul lucru, ce-l dă economului îl răsplătește cu un seceriș îmbelșugat.

Pilda maiorului de Crud a mai fost urmată și de alții și toți au fost mulțumiți de aceea isbândă. Ba unii au mers și mai departe. Ei adevăc au privilegiul grăpatului, s'au apucat și au sēmănat în holde și sēmăntă de trifoiu, care la umbra acelora a crescut până la seceră atât de mare, încât după aceea s'a putut cosi cu miriștea dimpreună și ca nutreț de iarnă pentru vite.

Sēmăntul sēmăntii de trifoiu în holde se poate face nu numai înainte, ci chiar și după grăpat, deoare-ce fiind aceea tare mērunte, se astupă ee și de sine numai când cade după aceea câte o ploie ceva mai mărișoară.

Trifoiul sēmănat în holde se mai lasă după aceea în același pământ câte doi până în trei ani, până când începe a se rări binișor și numai după aceea se ogoarește către toamnă earăși, pentru a se cultiva din nou cu sēmănturi de toamnă sau de primăvară.

Prin grăpatul holdelor se ușorează într'un mod vedit pătrunderea aerului la rădecinile sēmănturilor.

Aerul atmosferic contribuie sub două forme la nutrirea plantelor: sub formă de acid nitric (abor) prin foi și sub formă de acid nitric (leșie) prin rădecini.

Că plantele se mai nutresc și cu aer o poate vedea ori-și-cine la încări mai mari de apă, unde dacă aceasta stă mai mult timp pe ele, silește aerul să ese afară dela rădecinile lor, după care eșire și

plantele încep a se ofeli, a îngălbeni și în cele din urmă chiar a și peri.

Așa dară economii aceia, cari își grăpă primăvara holdele lor au un folos îndoit: de o parte le silesc ca să crească și să desvoalte mai curând, de altă parte putend sēmăna cu privilegiul acela și trifoiu prin ele după seceră pot să mai și cosască odată pământul acela, ca și pe fēnațe naturale.

La toată întâmplarea vor trebui să mai încerce câte o născocire de acestea foloitoare și agronomii noștri, de oare-ce cei mai culți s'au convins astăzi, că cum au trăit înaintașii noștri, noi cei de acum nu mai putem trăi.

I. Georgescu.

Învitare la abonament

Deschidem prin aceasta abonament pe al doilea trimestru la

„TRIBUNA POPORULUI“

Condițiunile de abonament, însemnate și în fruntea foii, sunt cele următoare:

În Monarchie:

Pe un an fl. 10.—
Pe 1/2 an „ 5.—
Pe 1/4 an „ 2.50
Pe o lună „ 1.—

Pentru România și strălănătate:

Pe un an franci 40.—

NUMERII DE DUMINECA

pot fi abonați deosebit, ca foaie pentru popor, cu 1 fl. 50 cr. pe an, având o întindere de 8 pagine: cele 4 pagine ale foii de zi, plus un adaus poporal de 4 pagine.

Domnii cari se abonează la foaia de zi cu 10 fl. pe an, nu au să mai plătească nimic pentru adausul poporal delă numărul de Dumineca.

Administrația

„TRIBUNA POPORULUI“.

Bibliografie.

— La librăria ifj. Klein Mor din Arad se găsece următoarele cărți de vînzare, eșite din condeiul eruditului Dr. George Popa:

1. *Istoria biblică*, pentru școalele poporale. Prețul 10 cr.
2. *Detorințe și drepturi*, constituțiune civilă și bisericăscă pentru școale poporale. Prețul 20 cr.
3. *Contractul social* sau principie de dreptul politic după Rousseau. Prețul 40 cr.
4. *Scrieri și vorbiri* culese, apoi direse Prețul 20 cr.

— A eșit de sub tipar: „*Acte și documente relative la Istoria Renașterii României*, publicate de Dimitrie A. Sturdza și C. Colescu-Vartic. Volumul VI. Partea II, cuprinzend: *Divanul ad-hoc al Munteniei din 1857*, și *Comisiunea europeană din 1857-58*. Prețul 10 lei. București, Institutul de Arte grafice Carol Göbl.

— În curând va apare: „*Parapleul Sântului Petru*“, novelă după C. Mikszáth de Ioan Nițu Pop. Aceasta novelă e una dintre cele mai interesante scrieri ale timpului modern. Scrierile lui Mikszáth sunt traduse și cetite și la francezi, germani și englezi. Atragem atențiunea P. T. public aspra aceste frumoase scrieri beletristice. Opul se va estinde pe circa 12 coale, hârtie fină, tipar și format plăcut și elegant. Pentru cei ce abonează în uinte și direct va costa numai 60 cr. (pentru România 2 lei) cu porto cu tot. A se adresa la administrația ziarului „Dreptatea“ în Timișoara (Ungaria), ori la subscrisul Iacob Nicolescu, colaborator la „Dreptatea“.

NANSEN

la

Impăratul Germaniei.

Primind la curte pe Nansen, vestitul călător la polul Nord, împăratul Germaniei i-a zis următoarele:

— Am urmărit cu mare încordare încercarea curajoasă a d-tale și mă bucur mult, că pot vedea și cunoaște.

După prânz împăratul a stat de vorbă o oră întreagă cu Nansen, care a vorbit despre cele ce a pățit umblând aproape trei ani prin gheturile dela polul Nord.

După acestea împăratul a chemat în odaie pe copiii săi mai mici (cei mari nu erau la Curte), i-a pus în rând, militărește și li-a zis:

— Dați mâna cu domnul și-l priviți bine, pentru-ca odată, când veți îmbătrâni să vă puteți aduce aminte și să ziceți cu mândrie, că ați cunoscut pe Nansen.

Micii prințșori au dat toți mâna cu Nansen, iar împăratul a mai zis:

— Dar dacă ai cunoaște încă pe cei mai mari; ei știu deja carte și înțeleg ce va să zică o călătorie plină de primejdii la polul Nord.

Se scrie de altfel din Berlin, că după ce va mai ține câte-va conferințe prin orașele mai mari ale Europei, Nansen va întreprinde o nouă călătorie la polul Nord. De astă-dată speră să ajungă nu numai până în apropiere, dar chiar la pol.

Nansen la regele Danemarcei. Din Copenhagen se vestește, că Nansen a fost zilele trecute și la regele Danemarcei, care i-a dăruit crucea de aur pentru merite, împodobită cu coroana regească. În timpul acestei audiențe a lui Nansen la regele, erau încă de față văduva împărăteasă a Rusiei și familia Regelui, cari au ascultat și prelegerile lui despre călătoria făcută la polul Nord. După aceasta vestitul Nansen a plecat apoi la Cristiania.

DEȘERTĂCIUNE.

Multe persoane cari au dinți frumoși se obișnuiesc să ție buzele mereu deschise, ceea-ce le dă un aer zămbitor, chiar în impregiurările când fiziologia ar trebui să arate puțină seriozitate ori întristare.

Alte persoane, cari au mâini subțirele, mici, frumoase, găsese pe tot minutul pretext ca să le arate, ducându-și-le la cap, la figură, la piept.

Alte persoane ear, care au picior mic, încălță ghetete cât mai strimte și suferă cu curaj chinul acesta, căutând tot'dauna ocazie ca să atragă privirile cui-va asupra obiectului, care este deșertăciunea lor.

Femeile își string corpul în corset, și fac un mijloc așa de subțire de-l poți cuprinde cu o mână, deși igiena și gustul se împotrivesc strânsorerei acesteia, deși își împedecă respirația.

Dame tinere care au pielea albă și fină fac greșala ca să și-o ungă cu alifii pentru ca s'o facă mai frumoasă, chiar de și-ar veșteji-o înainte de timp și chiar dacă li s'ar zbirci într'o zi. Ce e mai ciudat este, că ele sunt încredințate că nimeni nu le bagă de seamă meșteșugurile pe când, ori-ce face ele, le bagă de seamă lesne ori-cine.

Ochii frumoși cată adeseori spre cer, și când sunt în casă îi înalță spre tavan, ca să dea fiziologiei o expresie eugetătoare și melancolică, o galeșă.

Pentru-ce să exagereze cineva avantajele firești de care trebuie să se bucure numai cumpătat? Pentru-ce să se facă de ris? Este netăgăduit că omul se face robul unui merit foarte slab și că preocuparea de a

și-l scoate la iveală ține locul unei preocupări serioase.

Când vârsta alterează felul acesta de frumusețe pe care te-ai silit s'o scoți la iveală, începi să te căiești pentru ce ai făcut. Topffer consideră deșertăciunea ca cea mai ticăloasă pasiune. La Rochefoucauld zice că vanitatea, dacă nu răstoarna cu desăvârșire virtuțile, cel puțin le zdruncină.

(„Foaia pentru toți“).

NOUȚĂȚI

Arad, 9 Aprilie st. n. 1897.

Deputați mireni pentru sinodul arhiepiscopesc s'au ales, în cercul Cluj: Dem. Comșa, profesor și L. Simonescu din Sibiu; în cercul Sebeș: Dr. Iosif Blaga, prof., în Brașov și Dr. Ilie Cristea; în cerc. Brașov: Virgil Oniț, director și Ioan Popea, prof., în Brașov; în cerc., Bran: I. cav. de Pușcariu și Dr. Jancu Mețian; în cerc., Hațeg: G. Dănilă și A. Bărsan; în cercul Deva: Dr. I. Miha și Iosif Orbonaș; în cercul Făgăraș: Dr. Ioan Șenchea și Ioan Turcu; în cercul Reghin: Dr. I. Popescu și Dr. Ilie Cristea (în 2 cerc.); în cercul Câmpeni: Dr. V. Preda și Dr. Draia; în cercul Treiscaune: Valeriu Bologa și Iosif Pușcariu.

Bucuria patrioților din Arad e mare, căci au primit un frumos ou de Paști: Vestitul lor inspector de școale Varjassy (fost Vranovics) Arpad, în urma muncii sale plină de șovinism și la recomandarea stăpânilor sei, a fost înzestrat cu titlul de „consilier regeș“, fără plată tocmai la începutul lui Aprilie.

Altul. Am arătat, cum vestitul Tarnoczy Gusztáv, fabricant și fost president la alegerea din Nitra, unde s'au săvârșit cele mai mari ticăloșii, a fost dat în judecată pentru mai multe hoții. I-a venit acum rândul și altui stălp al guvernului, și anume baronului Koch, care s'a făcut vestit și el prin blăstămățiile ce le-a săvârșit ca president al alegerii dela Varna. El a fost dat în judecată de tribunalul din Pojon pentru mai multe înșelăciuni mari.

Întâlnire de domnitori. O foaie militară rusească oficioasă scrie, că la cele mai apropiate manevre rusești vor lua parte următorii domnitori: Impăratul nostru Francisc Iosif, împăratul Germaniei Wilhelm al II-lea și președintele Franciei Faure. Pe timpul acestor manevre, Monarhul nostru va locui la contele Rudiger. Se scrie mai departe, că tot în același timp se va duce la Petersburg și principele Ferdinand al Bulgariei, însoțit de doi miniștri ai sei.

Nou cetățean de onoare al Orăzii-mari. În ședința sa de ieri, orașul Oradea-mare a ales în unanimitate pe episcopul romano-catolic de acolo Schlauch Lörincz cetățean de onoare.

Hirotonire. Domnul Ioan Bercan, ales paroch în Merchedșa, (lângă Cohalm), a fost hirotonit intru presbiter Duminecă în 4 Aprilie n. c. în Sibiu.

Cas de moarte. Din părțile Reghinului ni-se vestește moartea repentină a proprietarului George Șandor din M.-Cueșdiu, având vârsta de 34 ani. În mormântarea a fost în 8 Aprilie n. c. Fie-i țărina ușoară.

Nou pod peste Murăș. Pecica-română și Pecica-maghiară, în ședința lor comunală de ieri au hotărât clădirea unui pod peste Murăș, care să lege comitatul Aradului cu al Timișului. Spesele de clădire le vor suporta amândouă comunitățile. Cu formarea planului de clădire este însărcinat inginerul Remenyik.

Fudulie ungurească. La tribunalul din Budapesta s'a desbătut ieri procesul lui Kovács András, un slugă din Mogyorós, care și-a omorât stăpâna și i-a jefuit apoi banii ca să aibă cu ce petrece apoi cu un alt prieten. Întrebat de președintele tribunalului că ce a făcut cu cei 80 fl. jefuiți, el a spus că ăntăiu de toate... și-a pus pinteni la cizme!... Săvârșise crimă pentru care putea fi osândit la moarte — fiind-că e tânăr, tribunalul l'a osândit numai la temniță pe viață — și Ungurul prinsese dor de pinteni. Ce ție și fudulia ungurească!

Conferență militară. Citim în „Liberalul“: Sâmbătă, la 22 Martie, la orele 9 seara, M. S. Regele Carol, însoțit de adjutantul de serviciu, a mers la Cercul militar, unde a ascultat, împreună cu A. S. R. Principele moștenitor, a 2-a conferență a generalului Candiano Popescu asupra cavaleriei.

La intrare, Majestatea Sa și A. S. R. Principele au fost întâmpinați de: dl general Berendei, ministrul de resbel, dl general Arion, comandantul corpului II de armată, dl general Baruzzi, șeful marelui stat-major, casa militară, de conferențiarul, și de toți generalii aflați în garnisoană.

Regele și Principele moștenitor luând loc în sala de conferințe, generalul Candiano a dat cetire conferinței, care a durat până la orele 10.

După conferința Majestatea Sa și A. S. R. Principele au binevoit a se întrețină cu dl conferențiar, felicitându-l, și cu d-nii generali prezenți, apoi au trecut în saloanele clubului, unde au convorbit cu mai toți oficerii aflați de față.

La orele 11 M. S. Regele s'a întors la Palatul Regal, iar A. S. R. Principele moștenitor la Palatul Cotroceni.

Noul episcop de Roman. Marele colegiu electoral, întrunit luni după amiază sub președinția Metropolitului-Primat, a ales cu 142 voturi episcop al eparhiei Romanului pe P. S. Sa Ioanichie Floru Bacăuanu. De față au fost 14 membri ai St. Sinod, 91 senatori și 127 deputați. După proclamarea noului ales, acesta a mulțumit și ședința marelui colegiu s'a închis.

Loze americane și altoi de vindut se află la subscrișul, și anume: 150.000 buc., Rip. Portalis, loze fără rădăcini, miia cu 12 fl.; 30.000 buc. Rip. Portalis, loze cu rădăcini, miia cu 20 fl.; 15.000 buc. Rip. Portalis, altoi cu rădăcini, buc., cu 10 cr. George Petica, Magyarat u. p. Pankota.

Piața din B.-Pesta.

Prețul grânelor.

Grâu fl. 7.46—7.48; porumb (cucuruz) fl. 3.35—3.36; sâcară fl. 6.08—6.10; Orz fl. 4—4.20; ovăș fl. 5.52—5.66; mohor (sâmentă) fl. —.—; bicău (sâmentă) fl. —.—

Posta redacțiunii.

P. Bogdan, Felfaléu. Acea revistă nu mai apare. În România există „Convorbiri didactice“, ear' la Sibiu „Foaia Pedagogică“ a dlui Dr. D. P. Barcianu.

Vasile Anghel, Șimand. N'ai de ce te supăra pe noi, căci de aici foaia ție-se trimite regulat, sub n-rul 1089. Trebuie s'o primești în fie-care Sâmbătă seara. Dacă nu-ți vine, cine știe ce mișel va fi de vină! Te rugăm să mai faci întrebare și vom reclama și noi la poșta d'aici.

Petru Creț, Brad. Te asigurăm, că d'aici foaia se trimite regulat sub nrul 423. Reclamă la poștă; noi am făcut arătare aici. Numerii cari îți lipsesc, ție-i trimitem azi a doua oară. Să reclami și să ne scrii, îndată-ce nu ție-a venit vr'un număr și să nu aștepti o lună.

Zaharie Coste, Solomon. Același răspuns ca mai sus.

ULTIME ȘTIRI

Constantinopol, 9 Aprilie n.

Marile puteri au adresat o notă colectivă guvernului otoman și celui din Atena. Blocarea Pireului s'a amânat, dându-se ca motiv, că marile puteri vor să aștepte răspunsul dela ambele guverne făcute responsabile, dacă vor provoca războiul.

Atena, 9 Aprilie n.

Trupele grecești doresc războiul mai ales din cauză, că de mai multe zile nu li-s'a plătit solda.

Ziarul „Acropolis“ scrie, că în urma notei marilor puteri, cari țintesc să tot amâne rezolvarea chestiunii cretane, Grecia trebuie să se simtă îndemnată a declara război Turciei.

Orașul este mai liniștit ca eri și foile condamnă ideea unora, cari ziceau să se îndemne armata a face demonstrațiuni.

Canea, 9 Aprilie n.

La Sitia s'au adunat două mii insurgenți. Capitanul Antoine, comandantul vasului Chanzy, a dus pe uscat cinci canuri să le aibă gata, la cas dacă insurgenții vor începe lupta.

Insurgenții din Samos au înștiințat pe admiral, că vor asedia fortăreața ocupată de Turci.

Roma, 9 Aprilie n.

Ocupând scaunul de president al camerei, Zanardelli a ținut un discurs, în care, după-ce a salutat noua cameră, face apel la patriotismul deputaților.

Sofia, 9 Aprilie n.

Sultanul a dat o iradea, prin care Bulgariei i-se acordă favorul să înființeze un consulat la Salonichi.

Canea, 9 Aprilie.

În mai multe părți ale insulei războiul se urmează cu înverșunare.

Insurgenții au dat foc Candiei.

Se afirmă că guvernul otoman a decis să-și retragă trupele din Creta.

Londra, 9 Aprilie.

„Standard“ primește din Canea știrea, că pe când amiralul englez Harras se plimba pe țermul golfului Suda, niște soldați turci au tras asupra lui. Glonțul s'a oprit în pământ tocmai la picioarele amiralului englez.

Constantinopol, 9 Aprilie.

Patriarhul armean a primit numele celor măcelăriți la Tocat. Au căzut jertfă furiei Turcilor 123 creștini între cari 3 preoți, 4 femei 1 copil toți armeni, precum și 6 catolici și 1 Grec. Jaful și măcelul a durat patru oare.

Londra, 9 Aprilie.

Lordul Hamilton, secretar de stat pentru India, în meetingul dela Nottingham a spus, că dacă în chestia cretană s'ar strica înțelegerea dintre puteri, războiul ar izbucni nu numai între Turcia și creștini, dar' s'ar încăera între ele și statele creștine.

Redactor responsabil: Ioan Russu Știrianu.

Un învățacel român

se primește de loc la

Ioan Andreșcu, friseur

în Orăștie (Szászváros).

condițiuni favorabile

(47) 1—3

Hajek Antal

Sticlărie, porcelan vase de peatră, oglinzi, cadre, rame de cadre și lampe

MARE DEPOSIT

in Arad, curtea de sticlărie, strada Forray Nr. 7.

Recomand marele meu deposit in care se află tot felul de articole ce cad in această categorie precum: garnituri pentru prânz, ceaiu, cafea mocea și pentru spălat, cele mai ieftine și in cel mai bogat asortiment. Cele mai fine garnituri lucrate din sticla indigenă și franceză — pentru vin, apă, bere și liqueur, foarte ieftine și fine.

Lampe pentru masă și de acătat Dittmar, pentru petroleu, de asemenea se află cele mai noue inventate, și de cele mai bune calități de lampe cu spirt; cele mai bune și durabile calități tacămuri alpaca și Steyr, oglinzi, cadre și rame pentru cadre.

Arangiamente pentru hoteluri, birturi, cafenele provăzute cu inscripții sau monograme; tot felul de articole pentru arangiarea de bucătărie in asortiment abundanț și excepțional de ieftine se pot căpăta.

În atelierul meu pentru văpsirea de porcelan

care e unicul in Arad și jur se execută obiectele cu mult gust. — Comandele pentru întregirea de garnituri se efectuează punctual.

Mai departe îmi permit a atrage atențiunea onorabl. domni neguțatori de vinuri și bere asupra renumitelor butelii Siemens, pentru vin, bere și cognac de calitate neîntrecută și cari exclusiv numai dela mine se pot procura.

De asemenea recomand atențiunei onorabl. comersanți din loc și provincie vasele mele de peatră indigenă pe care in urma unei favorabile cumpărări sânt înlesnit a le vinde ieftin ca nimeni altul.

Toate lucrările de sticlărie ce se cer la edificii le execut prompt și foarte ieftin.

Pe când rog onorab. public să binevoască a cerceta depositul meu semnez cu toată stima

Hajek Antal,

ARAD, curtea de sticlărie.

(46) 1—

Aduc la cunoștința p. t. publicului, că in

ATELIERUL MEU

din Piața Tököli nr. 8, se confecționează cele mai bune și solide ghete pentru domni și dame, precum: „Spiegel“ de vâcs, lac rusesc, lac american negru și galben, jevroix francez, chagrin de vițel negru și galben. Primesc comande care se execută prompt.

Francisc Rognean,
pantofar in Arad.

[11] 13—

Reverenzi odăjdii, prapori și recuise bisericești

Prețurile cele mai ieftine

GARANTEAZĂ BUNA ȘI PROMPTA EXECUTARE

GEORGIU BOGDAN

CROITOR

[34] 4—

ARAD, strada Seminarului (Sina Nr. 1).

Banca generală de asigurare mutuală.

(33) 4—

„TRANSILVANIA“

IN SIBIU.

asigurează pe lângă condițiunile cea mai favorabile:

1. in contra pericolului de foc și exploziune; clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobile etc;

2. pe viața omului in toate combinațiunile, precum: asigurări de capitaluri in cazul morții și pentru terminuri fixate, de zestre și de rente.

Deslușiri să dau, și oferte de asigurări se primesc din comitatele: Arad, Bichiș, Bihor, Ciănad, Caraș-Severin, Timiș și Torontal prin

Agentura principală din Arad.

(Strada principală Nr. 2 vis-à-vis de casa orașului, edificiul institutului de credit „Victoria“, etagiul II.) precum și prin agenturile cercuale și speciale.

SE ATRAGE ATENȚIUNEA D-LOR ARHITECȚI ȘI PROPRIETARI DE CASE

Primesc spre executare: trotuare de asfalt, pardoseala subporților, bucătărilor, pivnițelor și a gangurilor și ori ce lucrare de asfalt pivitoare in această specialitate.

Ofer garanție.

PREȚURILE SUNT CELE MAI MODERATE

Prețurile curente le trimit gratuit.

Szirmai Antal,

locuitor in ARAD Forray utca

(in casele consistorului român).

(42) 3—10

O specialitate naturală neprețuibilă

este apa minerală alcalin-acidă bicarbonată

Isvorul „Matilda“ de Bodok

care după experiențele făcute la mai multe facultăți de medicină s'au dovedit ca o apă medicinală prea eficace și plăcută mai ales: la conturbări de mistuire, maladiile stomacului, a rinchilor, a beșicii udului și ale organelor respiratoare etc.

BORVIZ DE PRIMUL RANG

care prin limpezitatea sa rară și prin conținutul seu mare in acid carbonic natural de un gust prea plăcut, va îndeplini chiar și pretențiunile cele mai delicate, ca cum nici o altă apă minerală.

Deposit in Sighișoara și Alba-Iulia:

la domnul I. B. Misselbacher sen., Cluj: Szegesvary és társai
Deva: Balog Gyula, Orăștie: Németh János; in Brașov deposit propriu strada Căldărarilor nr. 68, și se poate comanda și de adreptul dela administrațiunea subsemnată.

Cu toată stima

Administrațiunea Isvorului „MATILDA“:

32— [7]

Josef György,

(comit. Hâromszék). Bodok. (Transilvania).